5de. Jaargang. Curacao den 11e Februari 1888. N° 215

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 *tot* 7 *regels fl.* 0,50, *voor elken regel meer fl.* 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.
C. LEUCHS & C°.
17, BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 *té* 7 *regel, fl* 0,50, *cada regel mas fl.* 0,07½.

VERBETERING MAAR GEEN VOLKOMENHEID:

—o—

Nu wij weêr eene aankondiging gelezen hebben in de kranten van eene vergadering, die den 14 dezer maand door het Bestuur der tramway-maatschappij zal belegd worden, achten wij het niet ondienstig hier een weinig uitgebreid, onze zienswijze te openbaren, en de verklaring te geven, hoe ons erachtens in de tramway-dienst verbetering ten algemeene nutte kan ingevoerd worden, zonder daardoor schade te doen aan de financiën.

't Was een gunstig idee en een zeer practisch plan, dat algemeen goedgekeurd werd en bij iedereen bijval vond, toen men hoorde dat er hier op Curaçao een paarden-tramway zou aangelegd worden. Allen ook, niemand uitgezonderd, beschouwden zulk eene onderneming als een bewijs van vooruitgang, en meenden hieruit te kunnen afleiden dat onze kolonie meer en meer toeneemt in materiëele beschaving, en blijken geeft van een energieken geest. Wij zullen de laatsten zijn het tegendeel hiervan te beweren.

Toen ter tijde, in de dagen dat zulk een nieuw plan openbaar werd, gingen hier en daar wel stemmen van sommigen op, die als in profetisch gezicht aan die onderneming geen duurzaam bestaan voorspelden en haar in hunne verbeelding als tot het verledene te behooren, beschouwden; in een woord, er waren sommigen die, steunende op hunne ondervinding, een gelijken gang van zaken aankondigden, als waarvan zij zoo menigwerf getuigen geweest waren, met andere woorden, die aan deze oprichting, voor haar begin, reeds haar einde en haar ondergang voorzeiden.

Maar gelukkig, trots dezer laatsten noodlottige bewering heeft de tramway-onderneming zich staande gehouden en de proef met glans doorstaan.

Dagelijks blijkt meer en meer het nuttige en doelmatige van dezen aanleg, en voortdurend wordt het voor iedereen duidelijker dat het eene rendeerende oprichting is. Het dividend toch, dat er jaarlijks aan de aandeelhouders kan uitgekeerd worden, moet, naar wij zoo hier en daar gehoord hebben, en volgens eigene globale berekening, nog al aanmerkelijk zijn. Dus, wij hebben hier met eene gewenschte nuttige onderneming te doen, die geen geringen dienst bewijst aan de bewoners van Curaçao, en die ook bestendig en blijvend zal zijn bij en onder eene voortdurende goede en bekwame directie.

Nu vinden wij het maar jammer, dat zulke oprichting niet tot de grootst mogelijke perfectie gebracht wordt, omdat het publiek daardoor zou winnen en de eigenaars er niet mede zouden verliezen. Deze volkomenheid bestaat er voorzeker nog niet in de tramway-dienst, en toch, meenen we, zou deze zeer gemakelijk te bereiken zijn.

—

Een paar malen reeds hebben wij de verwachting uitgesproken, dat er een nieuwen wissel zou gelegd worden, halverwege den weg van *Pietermaay* naar *Poenda*, waardoor het schromelijk ongerief zou worden weggenomen dat er nu bestaat, en men met een weinigje gedulds zeer geschikt altijd de reis kan doen met den tram. Wij hebben bij de bespreking dezer ongelegenheid wel eens hooren zeggen, dat een verzoek, daartoe door het Bestuur der maatschappij aan het gouvernement gedaan, van de hand gewezen is. Zou dit waar zijn, natuurlijk, dan vervalt deze quaestie, en is het ook volstrekt onze meening niet, zulke wettelijke beslissing te bespreken. Maar wij voor ons nemen zulk nieuws zoo dadelijk en zoo gaaf maar niet aan. Er wordt zoo dikwijls iets op hoogen toon verzekerd, en er doet zoo vaak een gerucht de ronde dat op slot van rekening uit de lucht gegrepen is, dat men dikwijls zeer wijselijk doet voor zulk verspreid volksnieuws eerst eene volkomene bevestiging af te wachten. Aangenomen nu, dat zulke weigering niet bestaat en de aanvraag daarvoor zelfs nog niet geschied is, zal men toch aanstonds de moeilijkheid opwerpen, dat door zulke verbetering de onkosten natuurlijk zullen stijgen en dat bijgevolg de uitgaven de opbrengst zullen overschrijden. Hierbij, dunkt ons, is nog wel wat aan te merken.

't Valt niet te ontkennen dat de onkosten grooter zullen zijn, doordien weêr eenige muilen moeten aangekocht en ook het personeel moet vermeerderd worden. Maar, is 't niet een algemeene regel, dat, hoe degelijker iets opgezet en hoe flinker het uitgevoerd wordt, des te zekerder het zal slagen, des te grooter winst het zal opleveren.

Hoe dikwijls gebeurt het thans niet, dat iemand verlangt de reis te doen met den tram van *Poenda* naar *Pietermaai* of omgekeerd, maar om de eenvoudige reden dat hij veronderstelt geruimen tijd op wacht te moeten staan voordat de tram arriveert, de reis te voet onderneemt. En dit gebeurt niet eens of tweemaal, maar, naar men hier en daar zoo al opvangt, geschiedt dit dagelijks.

Och, het ligt in den aard der zaak, bij eene goede en geregelde ordening, door eene gemakkelijke en geordende dienst ontstaat er als van zelf eene zekere opgewektheid die iedereen van zulke gunstige gelegenheid doet profiteeren. Wij zouden ons hier kunnen vergissen, maar 't is eene uitgemaakte zaak voor zulke ondernemingen, hoe gemakkelijker verkeer en hoe geschikter gelegenheid, des te grooter opbrengst en des te meer verdiensten.

—

Wanneer zulk eene verandering als wij hierboven aangegeven hebben, volstrekt als onmogelijk wordt geoordeeld, zouden wij wel weêr een ander voorstel willen doen, door welker aanneming al vrij wat zou gewonnen zijn. 't Is duidelijk, dat de afstand van den waterkant af tot aan Pietermaai, veel grooter is, dan de weg die de tram af te leggen heeft, van *Pietermaai* tot einde-*Scharloo*. Wat is hiervan het noodzakelijk gevolg? Dat de tram komende van Scharloo altijd eenigen tijd moet wachten op den wissel te Pietermaai, voordat de andere het halt bereikt. Dus, juist aan dien kant en op die lijn waar de drukste passage is en de meeste personen van den tram gebruik maken, daar juist vindt men de grootste ongelegenheid. Zou 't nu niet eene groote verbetering zijn, zoo de wissel die nu op het plein van Pietermaai ligt, verlegd en gebracht werd op het plein aan den *Dam*? Met deze maatregel te nemen heeft men weinig onkosten te maken, en toch verkreeg men daardoor aan beide kanten een meer gelijke afstand en werd althans gedeeltelijk dat lang *wachten* aan den waterkant weggenomen.

—

Nu zouden we ook nog wel eens de vraag willen stellen of 't niet rechtmatiger zou zijn, als er eene andere regeling gemaakt werd op het tarief van het passage-geld. Rijdt men van *Poenda* tot aan den wissel of gaat men door tot aan het einde van de lijn, men betaalt nooit meer dan *zes centen*.

Wij zouden het billijker achten dat men voor een rit tot op de helft van de geheele lijn, ook maar de helft van het passage-geld behoefde te betalen. Laat men het geld van de geheele rit, van het eene punt tot het andere, zelfs hooger stellen en op *acht centen* brengen, genoeg dat men dan tot halverwege ook niet meer dan *vier centen* heeft te geven. Tot over de geheele lijn het passage-geld verhoogen, en dus altijd van iedereen, tot waar of hoever hij ook meêrijdt *acht centen* te eischen, waarvoor, zooals wij een vorigen keer reeds gezegd hebben, plan scheen te bestaan, dit zouden wij om goede redenen in belang der maatschappij zelve, sterk ontraden.

Wij hebben hier dit artikel geschreven, in de meening daardoor een algemeen verlangen te hebben kenbaar gemaakt, en in het vertrouwen dat de directie der tramway-maatschappij, deze onze welgemeende raad haar aandacht en overweging zal waardig keuren.

CORRESPONDENTIE.

Rome 19 *December* 1887.

In een mijner vorige brieven deed ik uitkomen, dat van de vele geschenken, bestemd voor den priesterlijken jubilaris Leo XIII, en waaronder er zich bevinden, die zich door rijkdom, luister en pracht hooglijk onderscheiden, het petitionnement van een millioen Katholieken uitgegaan, wel het meest dierbare moet zijn. Dit manifest is van hooge beteekenis. Het is misschien eene laatste aanmaning aan het officiëele Italië en de Italiaansche Br∴, om hen aan te sporen de grove fout, de heiligschennis op het volkenrechtelijk gebied in 1870 begaan, te herstellen.

Het gewicht van deze grootere manifestatie, bekrachtigd door handteekeningen van wat Italië zelf als voornaam en gegoed aangeeft, wordt door het officiëel Italië ten volle begrepen. Het feit der gewelddadige verovering van Rome kan, behalve door een oorlog of door een Congres der groote Mogendheden, moeilijk anders dan door een *herstel*, hetzij vrijwillig, of ten gevolge van accoord uitgewischt worden. Vandaar het armzalig bedrijf van de zijde van het officiëel Italië om de edelmoedige aandrift der oprechte Katholieken te weerstreven, althans op iedere mogelijke wijze te verzwakken. Het officiëel Italië wendt daartoe „represailles” aan van zedelijken aard, zoowel officiëele als officieuse.

Reeds is bekend, dat, tengevolge van de interpellatie van Bonghi, door den minister-zegelbewaarder Zanardella, de niet-strafbaarheid van het petitionnement openbaar in de Kamer is uitgesproken.

Daarentegen is door denzelfden minister een wetsontwerp in 't leven geroepen betreffende misdrijven, gepleegd niet tegen den *Staat*, maar tegen het *Vaderland*.

Reeds dit opschrift moet argwaan verwekken. Het woord *Vaderland* toch is eene zedelijke, niet juridieke uitdrukking zonder kracht van het woord *Staat* aan te duiden, dat de eenige bruikbare in de wetgeving is.

De uitdrukking *Vaderland* is een toegeven aan de rethorica, of wel de *voorbereiding tot een vreeselijke willekeur*, merkt zeer terecht de *Osservatore Romano* op. Spreken van „Vaderland” op het strafrechtelijk gebied, doet herinneren aan de fraseologie van het „*Comité du Salut Public!*”

Art. 101 van het nieuw ontwerp luidt verder: „Al wie een *daad* verricht, strekkende om den Staat aan te randen enz.” Dat omvangrijke woord *daad* belooft veel. In het strafwetboek van Sardinië werd van *aanslagen* op den Staat gesproken. Het woord *daad*, in plaats van te kunnen uitwerken, dat rechtens voor den Staat gemaakt worde, o-

pent de deur, om de zoogenaamde *misdaden* van POLITIEKE OVERTUIGING te kunnen vervolgen.

Met zoodanig artikel verschaft het officiëel Italië zich het middel om de vervolgingen in 't leven te roepen, die in Frankrijk op het tijdvak van het Schrikbewind uitliepen.

Aan welk gevaar zijn dus niet de onderteekenaars van een petitionnement als het hierbedoelde blootgesteld, als het gouvernement eens willekeurig wilde handelen, nadat eenmaal art. 101 tot wet verheven is!

Wat de *officieuse* middelen betreft tegen het herstel der Pauselijke regeering gericht, deze kunnen alles behalve loyaal genoemd worden.

De syndicus van een klein eiland heeft zijne ambtenaren doen waarschuwen, dat de onderteekenaren van het petitionnement in rechten zullen betrokken worden, verder dat zij, die een pensioen genieten, door de onderteekening daarvan verstoken zullen worden. De aanwervers zullen worden achtervolgd. De onderteekenaars als onafhankelijk door hun fortuin bekend staande, zullen worden geacht zich door de onderteekening te bedienen van middelen om stemmen te winnen in een *samenspanning tegen de gemeente*.

Een naburig collega heeft niet geschroomd, na angstvalig onderzoek, des nachts een stadsagent naar een burger, onderteekenaar der petitie, te zenden, om hem te waarschuwen, dat hij voor die daad naar de gevangenis zou gezonden worden.

Nu zal het wel niemand verwonderen, dat zoodanige middelen, aangewend met het uitsluitend doel om schrik in te boezemen, hebben kunnen uitwerken, dat hier en daar onderteekenaars, hoe goed gezind ook, er toe zijn gekomen hunne eigene handteekening te ontkennen, en verleid, zich tot een journalist begeven hebben om te doen verklaren dat hij bedrogen was geworden. Veel minder kan het verwondering wekken dat de *Riforma* groot gewicht hecht aan zoodanige afgeperste verklaringen. Doch dan is niets te veel gezegd, als men beweert, dat hier weder het bewijs geleverd wordt hoe gevaarlijk het is, zoo men niet pal blijft staan in zijne overtuiging als echt Katholiek. De *Voce della Verità* wil die gevallen van afval zelfs toeschrijven aan den te menigvuldigen omgang tusschen Katholieken en liberalen in Italië.

Tusschen beide partijen behoort volgens dat dagblad een muur van afscheiding te staan. En voor deze opvatting valt nog al iets te zeggen, zoover er van niet noodzakelijk verkeer sprake is.

——o——

HET PANAMA-KANAAL.

Aan eene correspondentie uit Parijs, dd. 22 Dec. 1887 ontleenen wij de volgende belangrijke beschouwingen met betrekking tot het Panama-Kanaal: (1)

Buiten de quaestie der staatsfinanciën en het daarin te vinden evenwicht zal de regeering zich zeer spoedig moeten onledig houden met een ander financiëel vraagstuk, dat, ofschoon van meer particulieren aard, een soort van internationaal karakter heeft bekomen.

Ik bedoel het Panama-Kanaal. Bij dit reuzenwerk hebben al de zeevarende Staten belang, gevolgelijk ook de Nederlandsche handelsvloot. Eenige bijzonderheden omtrent den tegenwoordigen stand der zaak zijn daarom misschien niet geheel en al van belang ontbloot.

Zooals het met alle groote ondernemingen gaat, en ook indertijd met het Suez-kanaal het geval is geweest, heeft het Panama-kanaal zijn voor- en tegenstanders. De eersten beschouwen de zaak uit het algemeen handelsbelang; de anderen zijn grootendeels lieden, die zich door de schoone voorspiegelingen van den heer de Lesseps hebben laten wegvoeren, hun geld in de onderneming hebben gestoken, vooral met de hoop er groote voordeelen uit te halen, en misschien niet geheel ten onrechte, beginnen in te zien dat de onderneming, met de verbazende lasten, die daarmede gepaard gaan, wel eens verre van winstgevend zou kunnen zijn, ja zelfs, dat het maatschappelijk kapitaal slechts zeer gebrekkig zal kunnen worden verdeeld en daardoor onherstelbaar van zijn waarde zal hebben verloren.

De doorvaart van het kanaal is geschat geworden op jaarlijks 7 en een half millioen tonnen, een cijfer, waarin men vertrouwen heeft en dat nooit veel tegenspraak heeft gebaard. Eveneens is men er nu ten volle van overtuigd, hetgeen sommigen in den aanvang hadden betwist, dat het mogelijk zal zijn het geheele werk te voltooien en de twee groote Oceanen met elkaar te verbinden: maar minder vertrouwen heeft men in de berekening der kosten. Het moet dan ook worden gezegd: de heer de Lesseps heeft daarin reeds grove mistastingen begaan. Heeft hij zich onwillekeurig vergist, of heeft hij den kapitalisten een lokaas willen toewerpen en eigendunkelijk de kosten lager doen voorkomen? Heeft men bij het ontwerpen van het plan technische fouten over het hoofd gezien en overschreden de kosten de aanvankelijke ramingen? Dat zijn even zoovele vragen, die ik niet kan of durf oplossen.

Ik zou echter wel eenigszins genegen zijn over te hellen naar het laatste alternatief. Een der verdienstelijkste Hollandsche ingenieurs heeft de werken bezocht en daarin veranderingen en verbeteringen aangewezen, waaruit reeds aanmerkelijke bezuinigingen zouden zijn voortgevloeid. Hij is ongelukkig een weinig te laat aangekomen; de aanbestedingen van het nog afgewerkt gedeelte, waarop het nog mogelijk zou zijn geweest gedeeltelijke verbeteringen toe te passen, hadden plaats gehad; het contract met den ondernemer Eifel, dezelfde die de 300 meters hoogen toren voor de tentoonstelling moet bouwen, was gesloten: de sluiswerken waren besteld en onderhouden: zonder dat zou de heer de Lesseps voor een gedeelte hebben kunnen partij trekken van de ondervinding en ervaring der technici van den Nederlandschen waterstaat, evenals hij zich, tijdens den aanleg van het Suez-kanaal, de adviezen van den hoofd-ingenieur Conrad had ten nutte gemaakt. Het is waar, de heer de Lesseps was toen in de kracht des levens: thans gedoogt de eigenliefde van den zeven-tachtig-jarigen grijsaard misschien niet meer terechtwijzigingen te ontvangen van jongeren van jaren.

Aanvankelijk was men begonnen met een maatschappelijk kapitaal, dat, langzamerhand volgefourneerd, spoedig was opgemaakt. De eerste financiëele fout, die men begaan heeft, is de bepaling geweest dat het kapitaal, aanvankelijk reeds veel te laag, onmiddellijk 5 pCt. zou afwerpen. Zoolang het kanaal niet bevaarbaar zal zijn, brengt het natuurlijk niets op: gevolgelijk betaalt men de intresten met het kapitaal, dat de aandeelhouders zoodoende langzamerhand zelf opeten. Hetzelfde is toepasselijk op de achtereenvolgens uitgegeven 3, 4, 5 en 6 pCt. obligatiën. Al die opvolgende leeningen zijn tot hiertoe onvoldoende geweest, en de heer de Lesseps beweert dat hij, buiten de 110 millioen, die, na de betaling van de Januari-coupons, nog in kas zullen zijn, daarenboven 665 andere millioenen noodig heeft, om het kanaal over twee jaren te kunnen openen. De kapitalisten beginnen er genoeg van te krijgen, en om een nieuwe categorie van geldleeners te ontdekken, wil de Lesseps nu eene premieleening openen, evenals hij indertijd voor Suez heeft gedaan. Men heeft toen 5 pCt. obligatiën uitgegeven, met driemaandelijksche aflossingen en premiën, waarvan de hoogste telkenmale 150 duizend franken bedraagt. Vele lieden verbeeldden zich toen dat dit een middel is om onmiddellijk rijk te worden, doch zij verloren uit het oog dat de kansen zeer gering zijn. Maar voor een leening is eene wet en gevolgelijk de tusschenkomst der regeering noodig, en het ministerie Rouvier had de vergunning reeds geweigerd. De aanvrage was ingekomen te midden der laatste gebeurtenissen, en haar inwilligende, zou men onmiddellijk hebben beweerd, dat de minister-president daarvoor een *pot de vin* had ontvangen. De heer de Lesseps, die den moed zoo spoedig niet opgeeft, heeft zich opnieuw tot Tirard gewend, maar hoe zal deze er over denken?

De eensgezindheid in het kabinet is reeds niet groot. Marine en Kolonien vormen één departement, maar dit laatste is eene afzonderlijke afdeeling met een staatssecretaris aan het hoofd. De minister van marine, de heer de Mahy, wil alleen baas spelen en dien staatssecretaris afschaffen. De andere ministers willen daarvan niets hooren, en de Mahy bedreigt hen met zijn ontslag, indien hij geen gelijk krijgt.

Fallières en Dautresme hebben in het vorig kabinet tegen de premie-leening gestemd; zullen zij, omdat zij in het tegenwoordig kabinet zijn behouden, daarom van meening veranderen? Zal Tirard een snede door het gezicht willen geven aan Rouvier, dien hij misschien later zal noodig hebben? Weigert Tirard, wat wordt er dan van Panama, en hij zal dan met verwenschingen worden overladen door allen, die hun geld in de zaak hebben gestoken, met het verwijt dat hij eene particuliere onderneming zelfs niet moreel zal hebben willen in de hand werken en aan de Fransche kapitalisten onherstelbare verliezen zal hebben doen ondergaan. Geeft hij toe, dan zal het natuurlijk heeten, dat hij omgekocht is. De zaak is dus wel de moeite waard er eens ernstig over na te denken, wil men de navolgende millioenen redden, die reeds zijn zoek geraakt.

Tot hiertoe heeft men uitgegeven	935.000.000
Er is nog benoodigd............	565.000.000
Te zamen	1.500.000.000
af in kas	110.000.000
Dus	1.390.000.000

die het kanaal van Panama zal hebben gekost.

Aangenomen, op zijn mooist, dat de doorvoer, zooals men als uitgangspunt heeft gesteld, jaarlijks 7½ millioen tonnen zal bedragen, dan vertegenwoordigt hij, tegen 15 franken per ton, eene opbrengst van 115½ millioen, dus 8 pCt. van het uitgegeven kapitaal. Maar nu rijst vooreerst de vraag of die doorvoer werkelijk tot 7½ millioen tonnen zal stijgen, en heeft men algemeen in dat cijfer vertrouwen, dan vraag ik of de oogen misschien niet grooter zijn dan de maag.

Het kanaal van Suez, dat sedert twintig jaren in gebruik en de vereenigingslijn is tusschen 330 millioen Europeanen en 700 millioen Oosterlingen, brengt op den huidigen dag 60 millioen op. Zal nu het Panama-kanaal, dat Europa westwaarts met slechts 86 millioen kustbewoners in onmiddellijke aanraking zal stellen, terstond 112½ millioen opbrengen? Twijfel is hier geoorloofd.

Nu beweert de Lesseps, en daarin is hij misschien de waarheid nabij, dat de obligatie-leeningen, als prijs van uitgifte, zeer duur hebben gekost, en de een door de andere gerekend jaarlijks eene opoffering vorderen van minstens 6 pCt. Zoodoende zou er 2 pCt. overblijven voor aandeelhouders, mits men in het doorvoercijfer niet wordt teleurgesteld. Vragen deze nu, en misschien niet geheel ten onrechte, of zij zeker kunnen zijn, dat er iets voor hen zal overblijven, dan is hun vrees wel eenigszins gerechtvaardigd.

De Panama-quaestie is niet zoo gemakkelijk op te lossen. Een premieleening van 565 millioen, vooral daar het stelsel niet overal wordt gedoogd, is niet zoo gereedelijk te plaatsen: aan geprivilegieerde obligatien, zooals sommige lieden aan de hand geven, valt niet te denken, want obligatie-houders zijn en blijven schuldeischers, en aan den waarborg, in het gegeven geval vooral, mag niets ten voordeele van eenige weinigen worden ontnomen. Zeer zeker bezit de Panama-maatschappij, behalve haar kanaal met zijne eigendommelijke waarde, de uitgestrekte aanliggende gronden, die in de concessie zijn begrepen geworden, en die, waaronder sommige, zoo het heet, rijk zijn aan mineralen, maar zij zijn noch ontgonnen, noch in exploitatie en moest de zaak eens uitloopen op een financieele ramp, zoo groot als men er sinds lang geen zou hebben beleefd, wie zal die gronden, zooals zij daar liggen, willen aankoopen en met goede klinkende munt betalen.

De Panama-zaak is dus *la bouteille à sucre*.

(1) Wegens plaatsgebrek waren wij verhinderd deze correspondentie in ons vorig nummer op te nemen.—De jongst ontvangen telegrafische berichten met betrekking tot de door de Lesseps gevraagde loterij-leening melden, dat het Ministerie het verzoek heeft verworpen en verder heet het nog, dat de Panama-Kanaal-Maatschappij op het punt staat van bankroet te gaan.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Vermoedelijk zijn de twee brutale moordenaars die voor een veertien dagen het gruwelstuk gepleegd hebben op Aruba, dezer dagen ingerekend. Men heeft ons bericht, dat twee gebroeders, op wien zware verdenking rust van aan dien moord schuldig te zijn, achter slot zijn gezet.

Het verder verhoor en het onderzoek zullen moeten uitwijzen of men hier werkelijk met de twee booswichten te doen heeft.

—

— Het stoomschip de *Roddam* die, zooals men weet, belast is met den aanleg van den telegraafkabel, is in den loop dezer week weêr in onze haven teruggekeerd.

Laatstelijk kwam de *Roddam* van St. Domingo.

Van daaruit tot hiertoe is de kabel reeds gelegd. Deze moet hier nog verbonden worden met den wal.

—

— Door welwillendheid van den auteur is ons dezer dagen uit Holland eene brochure toegezonden, getiteld:

LES POSSESSIONS NEERLANDAISES DANS LES ANTILLES.

Notices bibliographiques, historiques, économiques et statistiques

par

M. LE DR. TH. CH. L. WYNMALEN

Secrétaire de l'Institut Royale pour les lettres, la géographie des Indes Néerlandaises. Bibliothécaire-adjoint de la Bibliothèque Royale de la Haye.

Men vindt in deze brochure zeer veel belangrijks en wetenswaardigs. Men krijgt door de lezing hiervan een zakelijk, al is 't maar beknopt, overzicht over staat en toestand van Neerlands West-Indische koloniën. Zij is blijkbaar met eene zekere voorliefde en opgewektheid geschreven. In zijn voorrede betreurt het de schrijver dat er tot hiertoe nog zoo weinig werk gemaakt is van eene goede, degelijke en compleete beschrijving van de Nederlandsche West-Indische bezittingen. Er zijn gegevens genoeg, zooals de Heer Wijnmalen zegt, en die ook door ZijnEd. met groote belezenheid in zijn brochure worden aangegeven, maar tot hiertoe is er nog niet een geheel uit gefoormeerd en tot eene volledige geschiedenis van de West-Indische Koloniën vereenigd. Wij hebben met genoegen deze brochure gelezen, en hebben zelfs verwonderd gestaan over de tact, waarmede de geachte schrijver in een zoo klein bestek zooveel wetenschappelijk-merkwaardigs van deze koloniën heeft bijeengebracht. Wij durven deze studie gerust aan iedereen ter lezing aanbevelen.

—

— Jl. Dinsdagavond had er eene openbare zitting van den Kolonialen Raad plaats, waarin behandeld werd eene ontwerp-verordening, regelende het verleenen van concessie voor het bouwen van een droogdok op het eiland Curaçao.

Na vele discussiën werd het ontwerp aangenomen met uitlating van art. 3, waarin bepaald werd eene garantie van ƒ 3[illegible] 000 's jaars, door het Koloniaal Bestuur aan den concessionairs te verleenen gedurende den tijd van 25 jaren.

Dit artikel werd verworpen door 7 tegen 4 stemmen, op voorstel van het lid Jesurun, die zijn amendement met gronde en overtuigende argumenten heeft toegelicht.

NEDERLAND.

— Naar men verneemt, zal het gewone jaarlijksche bezoek door de Koninklijke familie aan Amsterdam worden gebracht van 3—9 April, om dáarna het Paleis het Loo weder te betrekken.

De reis naar Wildungen moet bepaald zijn op 14 Mei; het verblijf aldaar zal tot ongeveer de helft van Juli duren.

Het Paleis het Loo zal daarna waarschijnlijk weder tot verblijfplaats worden gekozen.

— De *Hervorming*, orgaan van de Nederlandschen Protestantenbond, brengt zijn „feestgroet aan den grijzen beheerscher der Roomsche Christenheid" en zegt onder andere:

„Door hem (den Paus) komt het Katholicisme als Kerk des te voordeeliger uit tegen het verbrokkelde en zwakke Protestantisme, dat wij stelt met zijn kerkbegrip."

— Zijne Heiligheid Paus Leo XIII heeft aan baron Van Brienen van de Groote Lindt, buitengewoon gezant van Z. M. den Koning ter gelegenheid van 's Pausen gouden priesterfeest, verleend het grootkruis der orde van den H. Gregorius den Groote.

— De teraardebestelling van het stoffelijk overschot van den heer J. P. Smeele had in allen eenvoud den 9n. Januari te 's-Gravenhage plaats.

Verschillende vrienden, oud-ambtgenooten van den overledene en van belangstellenden hadden zich aan het graf verzameld, om den verledene de laatste eer te bewijzen.

Onder degenen, die getuigenis van hunne deelneming aflegden, werden eenige gepensioneerde autoriteiten uit onze Kolonie opgemerkt.

Nadat de kist, bedekt met k[illegible]

sen en bloemkruisen, het lijkkleed versierd met de ordeteekenen van den Nederlandschen Leeuw en van Bolivar, ter aarde was gedaald, betuigde de oudste zoon van den ontslapene den dank der treurende familieleden aan de aanwezigen en beval zijnen betreurden vader in aller gebeden aan.

BUITENLAND.

ITALIË.—Het aangekondigde telegram van den machtigen Czaar aller Russen aan Z. H. Paus Leo XIII luidt aldus :

„*Gatchina*, 31 Dec. 1887.

„Ik verzoek U mijne oprechte gelukwenschen te aanvaarden bij gelegenheid van den vijftigsten verjaardag van de intrede van Uwe Heiligheid in het priesterschap der Kerk, aan welke Uw glorierijk Pontificaat zulke schitterende diensten heeft weten te bewijzen.

„ De godsdienstige belangen mijner Katholieke onderdanen wenschende te waarborgen, twijfel ik niet, of de hooge wijsheid, waarvan Gij zooveel bewijzen hebt gegeven, zal mij in staat stellen de behoeften der Roomsche Kerk in Rusland in overeenstemming te brengen met de grondbeginselen van mijn Rijk.

ALEXANDER."

Niet alleen brengt de keizer in de eerste alinea zijne hulde aan den Paus, *als Opperpriester en bij gelegenheid van zijn jubilé*, waardoor Humbert van Savoye-Carignan volstrekt het *eenige* staatshoofd in Europa is, dat geen hulde aan den Opperherder der grootste zedelijke wereldmacht heeft geboden, maar vooral de tweede alinea geeft te hopen.

Zoo ziet Humbert zich ook van zijn laatsten medestander in de voor hem zoo gewichtige quaestie verlaten. Ja, hij staat alleen, moederziel alleen, en met langzame maar onweerstaanbare macht voert onze groote Paus de aan zijne hoede toevertrouwde Kerk steeds verder op den weg van voorspoed. Bismarck, die de vorming van het ééne Italië voorheen zoo toejuichte is naar Canossa geweest. Duitschland riep den Paus als scheidsrechter om een oorlog met Spanje te voorkomen. Engeland, het vaderland van een ongelukkig schisma en wreede vervolgingen, toont verschijnselen, die eene zwenking naar het Vaticaan voorspellen. En thans geeft de beheerscher van Rusland, waar de Kerk steeds zoo vervolgd is geworden, de verzekering, dat hij de godsdienstige belangen zijner Katholieke onderdanen wil waarborgen zooveel als mogelijk is met het oog op de stemmingen der Russen; thans erkent de grootmachtige Czaar luide de groote wijsheid van onzen H. Vader, welke hoedanigheid hem in zijn lofwaardig, doch moeilijk uitvoerbaar voornemen zal te hulp komen.

De grondvesten van den onrechtmatigen troon in het Quirinaal worden ondermijnd; en wanneer de goede God Paus Leo XIII het leven spaart, zal deze ongetwijfeld de laatste zegepraal niet zijn, welke hij in den strijd tegen het onrecht behaalt.

—Toen Z. H. de Paus de Italiaansche comités in audiëntie ontving, hield hij, in antwoord op hun adres, een belangrijke redevoering. Na gezegd te hebben dat hij bijzonder getroffen was door de wenschen, welke hem de vertegenwoordigers van dat Italië aanboden, hetwelk door God zoozeer wordt bemind, dat Hij het tot den zetel maakt van den Stedehouder van Christus en waarover de Opperpriesters in alle tijdperken der geschiedenis schatten van wijsheid, van roem en eer uitgestort hebben, voegde de Paus er bij :

„ Gij behoort tot degenen, die het Pausschap willen hersteld zien in dien toestand van ware souvereiniteit en onafhankelijkheid, welke het met het volste recht toekomt. Wij weten dat gij voor dit feit zult beschuldigd worden van uw vaderland niet te beminnen, van het te willen vernederd en geruïneerd zien. Maar stoort u daar niet aan, want dat is een dwaze beschulding.

De waarheid is dat het Pausschap de diverste en schitterendste roem van Italië uitmaakt (*Toejuichingen*) ; dat Italië, met het Pausschap vereenigd, eerst diens heilzame kracht zou gevoelen en dat het overal bemind en geëerbiedigd zou worden.

Zoo Italië integendeel in oorlog met het Pausschap blijft, zal het door inwendige oneenigheden en verdeeldheden verzwakt worden, zal het zijn prestige in het buitenland zien verminderen en overal een overmaat van moeilijkheden en hinderpalen zonder tal ontmoeten.

De Italianen, die met den Paus zijn, voorzien beter in de ware belangen van het vaderland. Merkt aan dat alleen het priester-jubilé van den Opperpriester voldoende was, om de geheele wereld in beweging te brengen, niet alleen de Katholieke en bijzondere personen, maar de souvereinen, de vorsten, de gouvernementen. Overal ook wedijveren de publieke vergaderingen.

Voorzeker is dit feit aan de goddelijke Voorzienigheid te danken, maar het vindt zulke ware uitlegging in de groote belangrijkheid van het Opperpriesterschap, de lichtende vuurbaak, een op de wereldlijke gebeurtenissen invloedrijke macht, die overblijft wanneer alles opgaat en die sterker en grooter uit de vervolgingen te voorschijn treedt.

Welke natie zou niet vereerd zijn, die instelling te bezitten? En welk eene dwaasheid haar te willen verkleinen door van de wijze van haar bestaan eene quaestie van inwendige orde te maken! Welke onwaardigheid, slechts te verklaren door de snoodheid van den sectarischen haat, aan hare vrije uitoefening hinderpalen in den weg te willen leggen, haar verdrukt, vernederd, onderworpen te willen zien aan de willekeur van eene vergadering of van een gouvernement!

Voorzeker, alle Katholieken en al degenen, wien de orde en het welzijn van de menschelijke maatschappij ter harte gaat, zullen het nooit toestaan."

Deze redevoering, welke eene levendige opschudding veroorzaakte, werd dikwijls door geestdriftige toejuichingen onderbroken.

— De *Moniteur de Rome* schrijft : Het ontslag van vorst Torlonia als burgemeester van Rome (omdat hij den Paus bij zijn jubilé gefeliciteerd heeft) heeft den voornaamste lieden van Rome aanleiding gegeven den vorst hunne instemming te betuigen. Duizenden kaartjes zijn in zijn paleis afgegeven, een bewijs hoezeer de stap, die de oorzaak zijner afzetting was, overeenstemt met de ware gevoelens der Romeinsche bevolking.

FRANKRIJK. — Hoe Sadi Carnot een politicus werd, verhaalt de *Siècle* :

Voor eenige jaren leefde te Nolay een brave, beminnenswaardige grijsaard; die de bewoners en de lieden uit den omtrek door zijn spel op de clarinet dikwerf aangenaam bezig hield. De knapste jongens en meisjes uit de streek dansten naar het pijpen van den ouden clarinettist en op geen bal ontbrak hij!

Hij werd eindelijk zoo populair, dat zijn naam twintig mijlen in het rond bij elk kind bekend was. Carnot, die destijds te Nolay vertoefde, liet den geliefden muzikant bij zich komen. De grijsaard kwam met zijn clarinet onder den arm. Carnot ontving hem vriendelijk, en hierdoor aangemoedigd, vroeg de oude man: "Mijnheer, waarom wilt ge niet onze afgevaardigde worden? — "Mijn beste vriend, ik houd mij niet met politiek bezig, en ik denk aan geen mandaat.

"Men heeft niet vergeten, dat de groote Carnot hier geboren is, en als zijn kleinzoon genegen is, om onze belangen te behartigen, dat zal ons gelukkig maken. Sta mij toe, dat ik u aanbeveel.

"Neen, neen, onder geen voorwaarde."—"Ja, ja, we zullen u toch kiezen." — en de muzikant vertrok met zijn clarinet. Hij reisde de geheele streek door en overal predikte hij de candidatuur-Carnot. De heer Carnot werd tot afgevaardigde gekozen en thans is hij president der republiek.

— De heer Carnot heeft de Eerw. zuster De Moissac, overste van de zusters van den H. Vincentius à Paolo, welke van haar 82 levensjaren 53 jaren in de hospitalen doorbracht, eigenhandig het kruis van het Legioen van Eer op de borst gehecht.

— Aangezien het nu regel is, dat alle denkbeelden en besluiten van den Parijschen gemeenteraad (een amalgama van revolutionnaire en socialistische raddraaiers) niet veel bijzonders zijn, zou het wel wonder wezen, als ditmaal eene uitzondering ware voortgebracht.

Er was nl. sprake van het oprichten van een leerstoel voor biologische wijsbegeerte in de *Faculté des Sciences*, en verlichte mannen zullen de jeugd gaan leeren hoe uit den hond de aap, en uit den aap de mensch is ontstaan, en wat een ijselijk geleerd man die Darwin toch was. De hoofdzaak is, zich niet met God te bemoeien, *de se passer du nommé Dieu*, zooals een der sterren der doorluchte vergadering, zekere heer Levraud, opmerkte, die, naar spotters beweren, niet van een aap of hond, maar van een haasje (*levraut*) is afgestamd. Het is natuurlijk de plicht van zulk een verlichten raad als die van Parijs, de beschaving te verspreiden op kosten der burgers, die met zulken onzin volstrekt niet gediend zijn, en het voorstel tot het oprichten van den katheder werd dan ook aangenomen, aangezien het toch niet uit den zak der heeren ging.

ENGELAND. — De liberale bladen, zoowel in Engeland als daarbuiten, behandelen met het meeste genoegen de quaestie van het *waarschijnlijk* herstel der betrekkingen tusschen Engeland en den H. Stoel. Het klinkt vreemd. Men hoore, welke schoone beweegredenen die bladen aangeven.

De Paus, zoo verklaren zij ronduit, komt in eene moeilijke positie : Schaart hij zich aan de zijde der Engelsche regeering, dan zal het Iersche volk met hunne priesters daartegen zoodanig opkomen, dat een groot schisma te wachten staat. (Welk een heerlijk vooruitzicht voor de liberalen). Kiest hij daarentegen de partij der Ieren, dan jaagt hij het Engelsche gouvernement tegen zich in het harnas, en is niet alleen alle kans op het herstel der diplomatieke betrekkingen voor het oogenblik verloren, maar dan zal het gouvernement de Ieren en de Engelsche Katholieken veel strenger gaan behandelen. (Wat een genot!).

De heeren papenhaters verheugen zich te vroeg; niet voor niets heeft zelfs een Bismarck de buitengewone staatsmanswijsheid des Pausen geprezen, die zelfs eene Carolinenquaestie heeft opgelost. De H Vader zal in deze zaak niet met overijling te werk gaan ; dat bewijst de schorsing der voorbereidende onderhandelingen, die door den hertog van Norfolk zijn aangeknoopt. Deze is toch weer naar Rome teruggegaan, *niet* met een brief der Koningin, zooals eerst werd gemeld, maar *en privé* als afgevaardigde van den Engelschen Katholieken bond, zooals hij dadelijk zelf verklaarde. De Paus wil met zijne gewone onpartijdigheid alle partijen hooren. Mgr. Persico en de Engelsche regeering, de Engelsche bisschoppen en het Iersch episcopaat, de hoofdmannen der conservatieven en der *home-rulers*, alle partijen zullen hunne inzichten bijbrengen, en voorzeker zal het niet aan den Paus liggen, indien die groote quaestie niet tot een goed einde wordt gebracht.

Maar het koddige van de geschiedenis is, dat die liberalen den heer Gladstone — het hem aangewreven voornemen, om den Paus te bezoeken met het doel de Iersche quaestie te onderhandelen, besprekende— voorstellen als een martelaar voor de Iersche zaak; zij zeggen, dat de man, die de bekende (?) werken over den Syllabus en het dogma der Pauselijke onfeilbaarheid heeft geschreven, zich zoozeer voor Ierland opoffert, dat hij het groote offer van een bezoek aan Leo XIII brengt.

Is het niet aardig gevonden? Jammer maar dat een gezond menschenverstand, dat niet in de geheimen van het sofisme der liberalen is ingewijd, daarover oordeelt: „ Zoo ziet men alweer, dat vele Staatslieden, die tegen den Paus schreeuwen (getuige Bismarck), bij slot van rekening hem het meest noodig hebben."

En waarlijk, ook in deze zaak is gezond verstand boven liberale sofismen te verkiezen.

NOTICIA.

Habrimentoe di Exhibicion Vaticana.

Solemnidad di habrimentoe di Exhibicion di Vaticano a sosode dia 6 di Januari, den e sala koe tabata trahá espresamente p'esai. E sala ta vierkant i un di su murajanan ta adorná coe trono di Papa, trahá di terciopelo corá coe oro. Banda drechi i robes di e trono tabata ocupá pa cardenal i obisponan, i dilanti di trono tabata lugá di aristocracia Romana i Curpa Diplomático. E exhibicion ta sublime i muchoe mas rico koe esun na ocasion di Pio IX su hubileo.

Pa mitar di un or Su Santidad, rondoná di cardenalnan i di henter su corte a presenta den sala. Na bista hende por a mira, koe Papa Leon ta goza di bon salú. Asina Su Santidad a drenta, toer hende presente a lamta para i ricibié cantando *Tu es Petrus* (Bo ta Pedro). Papa tabata bisti na blancoe, i riba su pechoe tabata brilja e precioso cruz di djamanta, koe república Colombia a regalé, mientras den su dede é tabatin e renchi di Sultan di Turkia. Riba trono di Papa tabatin su asistentenan : príncipe Orsini i príncipe Colonna: archidukesa di Toscana tabata sintá na manoe robes di Su Santidad.

Ora nan a caba di canta e cantica, coe cual Su Santidad tabata ricibi, cardenal Schiaffino a tene un discurso, koe tabata cerá coe un exclamacion general di *¡ Biba Leon XIII!*

Cardenal Schiaffino dici, koe nunca kizas Vaticano i Roma, e ciudad sacerdotal coe su recuerdo grandi i inmortalnan, a mira den dianan di nan gloria un espectáculo, manera esun koe awor nan tin bao di bista. Aki no por ta papiá di un triunfo parcial, no, henter mundoe catolica ta na pia di Santo Padre : coe su donacion i pruebanan di amor mundoe catolica ta duna testimonio di cuantoe é ta honra Papa.

Bo a haci na Iglesia i na sociedad servicionan sin comparacion,— asina e Cardenal a bisa S. S.— ma bo bon accion no ta tirá afó coe alma malagradecido. Bo triunfo no tin, nada coe cual é por ta comparà den tempoe pasá. Ta un victoria, den cual violencia no tin ningun parti, i koe no ta costa lágrima ni recuerdo tristoe na ningun hende. ¡ Ki un fiesta bunita i grandioso pa henter mundoe catolica !

Su Santidad a responde e discurso coe algun palabra elocuente, coe cual el a declara exhibición habrí. Su Santidad tambe a papia di caracter universal di e Exhibicion Vaticana, i el a bisa com agradable i dusji ta pa su coerazon di tata, koe toer courant catolica, toer producto di genio, di naturaleza, arte i industria ta duna briljo na su fiesta. Despues S. S. a sigui: Generosidad di pober i ricoenan ta berdaderamente imponente i consolador. Tantoe soberanonan di pueblo civilizánan como esnan di nacion mitar bárbaronan ainda a contribui pa e exhibicion grandioso-aki. Ma kiko ta mas consolador ainda, ta koe e regalonan ta un demostracion di amor pa oficio apostólico di Papa.

Pa banda di dos or Papa a lamta, toer hende presente a siguié, i el a haci un keire rondó i mira toer e obhetonan na exposicion. Pa cinco or Su Santidad a retira i bai na su habitacion, visiblemente satisfecho di e solemnidad imponente.

Un saludo Protestant.

Hervorming (Reforma), órgano di Liga Protestant di Hoelanda tambe ta haci su coemindamentoe di fiesta na "e director cabei blancoe di Cristiandad Romano." Den otro cos mas e courant ta bisa, koe pa medio di Leon XIII, Catolicismo, como Iglesia, ta sali mas provechoso koe Protestantismo na pidà-pida i débil, koe ta lucha coe su comprendementoe di Iglesia.

Ritualismo den Inglaterra.

Un predicadó Protestant ta scirbi den un publicacion Francés, lo ke ta sigui riba progresonan di lo ke jama ritualismo, koe den Inglater-

ra ta preparadó di caminda pa Catolicismo:

„ Número di Catolicanan ta crece dia pa dia. Esai no por stranja nos—mas bien nos lo a admira si tabata di otro manera—coe bista riba e movimiento den Iglesia Anglicana na fabor di ritualismo, i bien di un ritualismo, koe den mucho caso ta diferente, di *romanismo*, pasobra koe é ta presenté mas romano koe ramanismo. Hende lo por corda koe nos ta exagera; ma den e dianan-aki nos a asisti na servicio di santa comunion den diferente kerki di Londen, i mira aki di kiko nos tabata testigoe. Riba altá tin á lo menos dos bela di was cendé, algun bé mas — nos a mira te hasta ocho. E Dominan, koe ta haci servicio, ta bisti precisamente igual manera pader catolica ta bisti pa misa; cenciamentoe i por fin, foi despues di consagracion di pam i binja—pasobra nan tin consagracion també — te despues di comunion, *hincamentoe di roedia i hacimentoe di senjal di cruz*, koe Domi ta haci por lo menos diez be mas hopi koe den *misa*. Lo ke ta hendenan den kerki, nos no por bisa cuantoe be nan ta inclina cabez ó hinca roedia; nos a coeminsa conta, ma ta asina hopi koe nos mester a desisti di nos idea.

„Pone acerca: koe den major parti di e kerkinan nan a bolbe introduci confesion di orea coe *absolucion*, koe nan tin cuadronan di caminda di cruz, koe constantemente un ó mas lampi ta cende den santuario, etc. etc. Toer hende lo acepta, koe, si esai no ta *romanismo*, é tin masjá poco diferencia. Na toer caso, é ta á lo menos *catolicismo*, manera é ta worde declará na boz haltoe pa e ritualistanan i otro *high-churchmen* (miembronan di Alta Iglesia ó Iglesia Anglicana), koe pa ningun placa na mundoe no kier ni tende hende *jama* nan protestant."

Ta parce koe nos Domi no sabi, koe no por tin papiá di Catolicismo sino den comunidad coe Cabez di Iglesia Católica, koe tin su residencia na Roma. Ma esai no ta kita, koe su comunicacion ta altamente importante pa duna un idea. di e corriente *catolisadó*, koe tin den Inglaterra, i koe, poco poco ma coe siguranza, ta lastra Protestantnan na Roma. Combersion di Lord Lyons, poco dia pasá, tabata un prueba nobo, com e movimiento ta extendé te den círculonan di mas elevá, den hendenan di categoria di mas haltoe.

Educacion sin religion.

Courantnan di Dyon, un stad na Francia, ta duna noticia di un crimen horrible. Un mucha homber di diez-sjete anja, dicípulo na Colegio di e stad-ai, a mata su mama, p'e horta su placa.

¿I den kiko nos meste busca causa directa di e accion monstruoso? Den educacion di e jioe desnaturalizá.

Su tata, president di *Libre Pensée*, tabata kere di haci bon si é larga su jioe sin ningun religion, i p'esai é no kier a larga batizé. Tempoe e mucha tabata dicípulo na Colegio di Dyons, su tata a pidi pa koe é no tuma parti den ensenjanza di religion; esai tabata promé ehemplo na Dyon, di koe un mucha a keda foi ensenjanza di religion. No por ta di otro manera: koe mal inclinacion, sin ningun frena. a haci e mucha lamta cabez tempran, i esai coe asina un forza. koe su familia tabata spantá. Ja caba e tata por a huzga i pruba fruta marga di un educacion puramente laico. El a miré obligá di domina mal pasionnan di su jioe coe forza i é no tabata sabi ningun remedi mihó, koe larga cera e jioe.

El a larga nan pone su jioe dos luna na prison. i despues koe el a sali el a comete crimen di mata su mama.

Un otro caso,

koe meste ta atribuí na mes causa, ta un matamentoe, koe a sosode den mes Francia na un lugá jamá Maçon.

Durante un dos siman muchanan di Openbare School di e lugá-ai tabata bringa di berde mes coe otro, despues di school.

Dos di nan, di diez-dos anja bieuw, jamá Brun i Chassapagne, kier a bati un tal Bienvenu, di mes edad koe nan. Bienvenu a defendé asina bon koe e dos cobardenan a corre.

Rabiá pa lo ke a sosode, e dos muchanan a decidi na mata Bienvenu. Un a busca un paloe, e otro un garoti coe un cabez di chumbu, koe nan a sconde, i un Dia Biernes, ora school a caba, nan a cohe nan arma i dal Bienvenu tres slá, dos riba su cabez i un den custía.

E mucha a cai banjando den su sanger i e mes anochi el a entrega su spiritu, sin koe ni un momento el a bini na conocementoe. E víctima tabata único jioe di su mama.

Ata consecuencia horrible, ma lógica di educación sin religion na Francia.—¿Nos meste pone acerca ainda cuanto mas hopi número di muchanan koe ta mata curpa, ta bira cada dia? Nos lo por mustra, com muchanan, koe no por a duna satisfaccion na nan ambicion di goce i luho, a pone manoe na nan curpa. Nos lo por conta aki, koe direccion di ferro-carrilnan na Francia mester a tuma medida fuerte contra toer sorto di inmoralidad koe ta sosode den trennan coe pintura, palabra i accion. Ma basta!

Solamente bolbiendo na su school religiosonan Francia lo por lamta foi den e lodo di inmoralidad i embrutecimiento, den cual é ta hajé awendia. Ta di spera, koe danjo i verguenza lo haci e Nacion Grandi mas sabí i trecé riba bon caminda atrobe.

ADVERTENTIEN.

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING

TE

Barcelona in Spanje.

De Commissie voor de inzending van voortbrengselen uit de kolonie Curaçao naar de aanstaande tentoonstelling te Barcelona in Spanje vestigt op nieuw de aandacht van kooplieden, planters en alle andere belangstellenden op de gelegenheid, die er nog bestaat tot het doen van inzendingen, daar genoemde tentoonstelling in het voorjaar van 1888 zal worden geopend.

De leden dezer commissie zijn steeds bereid tot het geven van de noodige inlichtingen en tot het in ontvangst nemen van hetgeen men wenscht tentoon te stellen.

Curaçao, 10 November 1887.

De Voorzitter,

HERMAN C. HENRIQUEZ.

De Secretaris,

Mr. R. M. RIBBIUS.

UIT DE HAND TE KOOP

de navolgende EFFECTEN:

Ni. 221, 200 en 195, gelegen in de Kerkstraat, Willemstad;

Ni. 144, 147, 137 en 138, gelegen in de Jodestraat, Willemstad;

No. 236, gelegen in de Kuiperstraat, Willemstad;

Ni. 76, 76 *b* en 83, gelegen in de Breede Straat, Willemstad;

Ni. 155, 47 en 56, gelegen in de Breede Straat, Pietermaai;

Een stuk grond, gelegen in de Bakkerij-straat;

Een stuk grond No. 68, gelegen in de Dwarsstraat, Pietermaai;

De buitenplaats *Vriendenwijk* (a) *Buena Vista* en

Een RIJTUIG, zoo goed als nieuw, met HARNAS.

Te bevragen bij

A. S. DE POOL.

Curaçao, 24 Januari 1888.

Aan het Bureau van dit blad worden te koop aangeboden de vier vorige jaargangen van de *Amigoe di Curacao.*

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1888.	Philadelphia	Caracas.	Valencia.	Philadelphia.	Caracas.	Valencia.
Vertrekt van NEW YORK....	Jan. 11	Jan. 21	Febr. 2	Febr. 15	Febr. 25	Maart [illegible]
Komt aan te CURAÇAO....	18	28	9	22	Maart 3	[illegible]
Vertrekt van "	19	31	11	23	6	[illegible]
Komt aan te PTO. CABELLO.	20	Febr. 1	12	24	7	[illegible]
Vertrekt van "	20	1	13	24	7	[illegible]
Komt aan te LA GUAYRA..	21	2	14	25	8	[illegible]
Vertrekt van "	26	7	18	Maart 1	13	[illegible]
Komt aan te PTO. CABELLO	27	8	19	2	14	[illegible]
Vertrekt van "	27	8	20	2	14	[illegible]
Komt aan te CURAÇAO....	28	9	21	3	15	[illegible]
Vertrekt van "	30	10	22	5	16	[illegible]
en doet La Guayra aan.... om passagiers en mails in te nemen en te landen.	31	11	23	6	17	[illegible]
Komt aan te NEW YORK....	Febr. 7	18	Maart 1	13	24	April [illegible]

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO....	Jan. 20	Febr. 1	Febr. 12	Febr. 24	Maart 7	Maart [illegible]
Komt aan te MARACAIBO....	21	2	13	25	8	[illegible]
Vertrekt van "	27	8	19	Maart 2	14	[illegible]
Komt aan te CURAÇAO......	28	9	20	3	15	[illegible]

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, BRAASCH & FENSOHN,

Agenten op Curaçao.

Casa de todos los Perfumistas y Peluqueros de Francia y Estranjeros

La TELOUTINE

Polvos de Arroz especial

PREPARADO AL BISMUTO

Por CH^les FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ASMA

Catarros, Opresiones y todas las Molestias nerviosas

Enfermedades de las Vias respiratorias, se curan al instante con las Pildoras anti-neuralgicas del Dr. CRONIER.

NEURALGIAS

TUBOS - LEVASSEUR

Exijir el Sello de la Garantia de la Union de los Fabricantes

Paris: Farmacia ROBIQUET, 23, rue de la Monnaie, y en las principales de las Américas

---

PROGRAMMA

VAN HET

VOLKSFEEST

TE GEVEN

DOOR HET BESTUUR VAN CURACAO

op den 19 Februari 1888,

TER VIERING VAN DEN 71sten VERJAARDAG

van

Z. M. den Koning.

1e. Gedeelte.

DES VOORMIDDAGS OM 10 UUR.

Vóór het Gouvernementshuis.

1° Wedstrijd in het boegsprietloopen te water, 10 prijzen á *f* 0,90.

2° Fleschtrekken in kauno's, 10 prijzen á *f* 0,90.

3° Het betooverde geldstuk, 5 prijzen á *f* 0,90.

4° Wedstrijd in tobben van het Gouvernementshuis af tot aan de Overzijde, 3 prijzen á *f* 2.—

2e. Gedeelte.

Aan de Overzijde, Waterkant.

DES NAMIDDAGS OM 2½ UUR.

5° Wedstrijd in het watersteken, van een helling in een wagen, 5 prijzen á *f* 0,90.

6° Wedstrijd met levende kruiwagens, prijzen á *f* 0,90.

7° Wedren te ezel, 1 prijs á *f* 8,— en premie á *f* 4.—

Op Pietermaai.

DES NAMIDDAGS OM 2½ UUR.

8° Geblinddoekt naar het ei slaan, 10 prijzen á *f* 0,90.

9° Stroophappen, 5 prijzen á *f* 0,90.

10° Wedloop in zakken, 5 prijzen á *f* 0,90.

3e. Gedeelte.

DES NAMIDDAGS OM 4½ UUR.

11° Wedstrijd in sloepen van 6 riemen, prijs á *f* 25.

12° Wedstrijd in sloepen van 4 riemen, prijs á *f* 15.—

13° Wedstrijd in sloepen van 2 riemen, prijs á *f* 10.—

Deze wedstrijden in sloepen worden gehouden van de plaats af, waar vroeger de Kraan [Ranca Master] was, tot voorbij de lijn aangeduid door de twee vastgemetselde kanonnen, een vóór het fort *Amsterdam* en een vóór het *Riffort.*

4e. Gedeelte.

DES AVONDS OM 7 UUR.

14° Optocht met muziek en verlichte Chineesche lampioenen langs de hoofdstraten van de Overzijde, Pietermaai en Scharlo.

15° Vuurwerk vóór het Gouvernementshuis.

De Commissie, belast met de regeling van het volksfeest op 's Konings een en zeventigsten verjaardag, noodigt de ingezetenen van Curaçao beleefdelijk uit, op dien dag te vlaggen en des avonds hun woningen te illumineeren en verzoekt tevens aan degenen, die wenschen deel te nemen aan bovengemelde wedstrijden, zich vóór den aanstaanden 17 Februari aan te melden bij een der Heeren *A. S. de Pool* of *H. H. R. Chapman.*

Curaçao, den 30 Januari 1888.

De President,

A. S. DE POOL.

De Secretaris,

H. H. R. CHAPMAN.

TE KOOP

BIJ

ELLIS & DANIA

OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer - koper blik - en verfwaren; aarde - glas en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

HET BEROEMDE

St. APOLINARIS WATER.